

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,
Tel. (8 706) 64 715, faks.(8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, http://www.enmin.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-06-08

Nr. (8.1-10)3-1113

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5, 8, 10, 13, 20, 26, 28, 29, 36, 37, 39, 54, 57 straipsnių pakeitimo ir aštuntojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymų projektai).

<p>I. Sprendžiama problema</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atsižvelgdama į tai, kad Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos pakeitimo projekto ir Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programos (toliau – NAEIP programa) tikslai yra tie patys arba panašūs, Energetikos ministerija siūlo atsisakyti NAEIP programos kaip perteklinio dokumento rengimo ir atitinkamai išbrauti ją iš Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – AIEĮ). 2. Šiuo metu įstatymo lymeniu nėra sukurtos dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų sistemos, todėl nėra galimybės identifikuoti, registruoti ir stebėti pagaminamų dujų kilmę, o dujų gamintojams ir vartotojams nėra galimybės žinoti, ar jų gaminamos ir vartojamos dujos pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius. 3. Šiuo metu AIEĮ nėra reikalaujama į benziną ir dyzeliną maišyti tvarumo kriterijus atitinkančius biodegalus. Dėl tokios reguliavimo spragos Lietuvoje vis plačiau naudojami tvarumo kriterijų neatitinkantys biodegalai, dėl ko sumažėja sąžiningai ir etiškai veiklą vykdančių ūkio subjektų konkurencingumas ir valstybei tampa sunkiau siekti tikslo – atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti ne mažiau kaip iki 10 procentų, kuris gali būti pasiektas apskaitant tik tvarumo kriterijus atitinkančius biodegalus. 4. Šiuo metu AIEĮ nėra įtvirtintos galimybės atitiktį biodegalų tvarumo kriterijams įrodyti pagal Europos Komisijos
--------------------------------	---

	<p>pripažintų savanoriškų schemų reikalavimus, kaip numatyta 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančioje bei vėliau panaikinančioje Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB.</p> <p>5. Šiuo metu AIEĮ nėra numatyta, kas kontroliuotų ir tikrintų, ar į mineralinės kilmės degalus įmaišyti tik tvarumo kriterijus atitinkantys biodegalai.</p> <p>6. Energetikos ministerija šiuo metu rengia Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. 1-346 „Dėl Prekybos naftos produktais taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą, kuriuo siūloma aktualizuoti degalų žymėjimo reikalavimus pagal Lietuvos standarto LST EN 16942:2017 nuostatas, kuriame numatyta, kad nauji degalų žymėjimo reikalavimai įsigaliotų 2018 m. lapkričio 1 d. Atkreiptinas dėmesys, kad standartuose yra numatytas privalomas benzino ir dyzelino žymėjimas, nurodant juose esančių biodegalų dalį.</p> <p>7. Atsisakoma Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai priskirtų perteklinių kompetencijų.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Energetikos ministerija siūlo atsisakyti NAEIP programos kaip perteklinio dokumento rengimo ir atitinkamai išbraukti ją iš AIEĮ. Siūlymas pripažinti netekusiomis galios atitinkamas AIEĮ nuostatas, susijusias su NAEIP programa, grindžiamas siekiu mažinti administracinę naštą institucijoms. 2. Įstatymo lygmeniu įteisinus dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų sistemą, bus galimybė identifikuoti, registruoti ir stebėti pagaminamų dujų kilmę, o dujų gamintojams ir vartotojams bus suteikta galimybė žinoti, ar jų gaminamos ir vartojamos dujos pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius. 3. Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti reikalavimą, kad biodegalai ir skystieji bioproductai, įmaišant juos į degalus, pagamintus iš mineralinių degalų, turi atitikti AIEĮ 38 straipsnyje nustatytus tvarumo kriterijus. 4. Įstatymo lygmeniu įteisinti, kad asmuo gali įrodyti, kad jo tiekiami biodegalai ar skystieji bioproductai atitinka tvarumo kriterijus, pasinaudodamas Europos Komisijos pripažintomis savanoriškomis schemomis. 5. Įstatymo lygmeniu įteisinti, kad Vyriausybės įgaliota institucija užtikrina ir tikrina, kad atitinkamą veiklą vykdančias asmenys laikytųsi reikalavimo, kad biodegalai ir skystieji bioproductai, įmaišant juos į degalus, pagamintus iš mineralinių degalų, turi atitikti AIEĮ nustatytus tvarumo kriterijus.

	<p>6. Siūloma AIEĮ 39 straipsnio 5 dalį pripažinti netekusia galios, nes ši nuostata prieštarauja Lietuvos standarte LST EN 16942:2017 numatytai benzino ir dyzelino žymėjimo tvarkai, pagal kurią benziną nurodoma žymėti „E5“ ar „E10“, dyzeliną – „B7“, „B10“ ir t. t., priklausomai nuo įmaišyto biodegalų kiekio.</p> <p>7. Siūloma panaikinti galiojančią AIEĮ nuostatą (8 straipsnio 2 dalis), pagal kurią Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija nustato biodegalais laikytinų produktų sąrašą. Taip pat siūloma panaikinti galiojančią AIEĮ nuostatą (10 straipsnio 3 punktas), pagal kurią Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija rengia programas žemės ūkio produkcijos, naudojamos energijai gaminti, gamintojams remti ir teikia jas tvirtinti Vyriausybei.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų poreikio Įstatymo projektui įgyvendinti nenumatoma. Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo, jų galiojimo panaikinimo, naudojimo priežiūros ir kontrolės veikla bus finansuojama iš administruojančios įstaigos (įstaigų) nuosavo biudžeto lėšų.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Įgyvendinus siūlomas priemones, atsirastų galimybė identifikuoti, registruoti ir stebėti pagaminamų dujų kilmę, o dujų gamintojams ir vartotojams suteikta galimybė žinoti, ar jų gaminamos ir vartojamos dujos pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius.</p> <p>Įstatymo lygmeniu įtvirtinus privalomą biodegalų ir skystųjų bioproduktų, įmaišant juos į degalus, pagamintus iš mineralinių degalų, atitiktį tvarumo kriterijams ir atitikties tvarumo kriterijams kontrolės mechanizmą, Lietuvoje nebūtų galimybės naudoti tvarumo kriterijų neatitinkančių biodegalų, dėl ko valstybei taptų lengviau siekti tikslo – atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti ne mažiau kaip iki 10 procentų, kuris gali būti pasiektas apskaitant tik tvarumo kriterijus atitinkančius biodegalus. Taip pat būtų mažesnė oro tarša, nes biodegalai sumažina CO₂ išmetimą.</p> <p>Įvertinus darbo imlumą, plėtros apimtį, laikotarpį ir šiuo metu esamą darbuotojų, dirbančių biodegalų gamybos sektoriuje, skaičių, papildomai šiame gamybos sektoriuje galėtų būti sukurta apie 100 naujų, aukštos pridėtinės vertės darbo vietų. Kasmet biokuro gamybai superkami grūdai ir sėklos, išaugintos nederlingose Lietuvos žemėse, tokiu būdu iš nederlingų žemių kuriama vertė.</p>

Įstatymų projektai atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, perkelia ir įgyvendina Europos Sąjungos teisės aktus.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos patvirtinimo“, 4 punktu Įstatymų projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Naujų sąvokų ir terminų Įstatymų projektuose nepateikiama.

Įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

2018 m. vasario 5 d. Įstatymų projektai pateikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai, Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijai, Lietuvos biudujų asociacijai, UAB „EPSO-G“, AB „Amber Grid“, UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, LITGRID, AB, Alternatyvių degalų ir infrastruktūros asociacijai.

Energetikos ministerija, įvertinusi gautas pastabas ir pasiūlymus, parengė ir 2018 m. balandžio 13 d. išvadoms gauti pakartotinai pateikė atitinkamai patikslintus Įstatymų projektus Aplinkos ministerijai, Finansų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Ūkio ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, UAB „EPSO-G“, AB „Amber Grid“, LITGRID, AB, AB „ORLEN Lietuva“, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijai, Lietuvos biudujų asociacijai, Alternatyvių degalų ir infrastruktūros asociacijai, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacijai, Biodegalų asociacijai.

Įvertinus suinteresuotųjų institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus, Įstatymų projektai buvo pataisyti.

Pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymų projektų pateikė Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018 m. balandžio 20 d. raštu Nr. 321, AB „ORLEN Lietuva“ 2018 m. balandžio 20 d. raštu Nr. D2(2.2-1)-1811, Teisingumo ministerija 2018 m. balandžio 27 d. raštu Nr. (1.6)21-286, Finansų ministerija 2018 m. balandžio 27 d. raštu Nr. ((1.16-0201)-5K-1807025)-6K-1802435.

Pastabų ir pasiūlymų dėl Įstatymų projektų neturėjo Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Susisiekimo ministerija. Pastabų ir pasiūlymų dėl Įstatymų projektų nepateikė Ūkio ministerija, UAB „EPSO-G“, AB „Amber Grid“, LITGRID, AB, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, Lietuvos biudujų asociacija, Alternatyvių degalų ir infrastruktūros asociacija, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacija, Biodegalų asociacija.

Atsižvelgiant į tai, kad pateiktos pastabos įvertintos ir į jas atsižvelgta teikiamuose Įstatymų projektuose, derinimo pažyma nėra rengiama.

2018 m. gegužės 23 d. gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada dėl Įstatymų projektų. 2018 m. gegužės 28 d. gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės pažyma. Į visas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas atsižvelgta ir suderinta darbo tvarka, pastaba dėl šilumos siurblių taip pat suderinta darbo tvarka, atsakant, kad Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, X skyrius reglamentuoja šilumos siurblių skatinimą, todėl išbraukus iš Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo VIII skirsnį šilumos siurblių naudojimo skatinimo tvarka lieka aiški.

2018 m. birželio 5 d. Įstatymų projektai svartyti tarpinstituciniame pasitarime, kuriame nuspręsta patikslintus projektus svartyti Vyriausybės posėdyje (2018 m. birželio 5 d. tarpinstitucinio pasitarimo protokolai Nr. 19).

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Atsinaujinančių energijos išteklių skyriaus vedėja Dovilė Almanytė (tel. 8 706 64 696, el. p. dovile.almanyte@enmin.lt) ir vyriausioji specialistė Vilija Tomkė (tel. 8 706 64 841, el. p. vilija.tomke@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5, 8, 10, 13, 20, 26, 28, 29, 36, 37, 39, 54, 57 straipsnių pakeitimo ir aštuntojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, 3 lapai.

2. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5, 8, 10, 13, 20, 26, 28, 29, 36, 37, 39, 54, 57 straipsnių pakeitimo ir aštuntojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.

3. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

5. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5, 8, 10, 13, 20, 26, 28, 29, 36, 37, 39, 54, 57 straipsnių pakeitimo ir aštuntojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 7 lapai.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5, 8, 10, 13, 20, 26, 28, 29, 36, 37, 39, 54, 57 straipsnių pakeitimo ir aštuntojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo ir Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

7. Atitikties lentelė, 1 lapas.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas